

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

INDEX	01
1. Pròleg	02
2. Introducció	02
3. Principis que orienten l'acció	03
4. OBJECTIUS del Projecte de Convivència.....	03
4.1 Objectius Generals.....	04
4.2 Objectius Específics	04
5. NIVELLS, ÀMBITS D'ACTUACIÓ I TEMES A DESENVOLUPAR	05
6. VALORS I ACTITUDS	05
6.1 ACOLLIDA	06
6.2 COEDUCACIÓ.....	08
6.3 COMPETÈNCIA SOCIAL.....	11
6.4 COMUNICACIÓ	13
6.5 EDUCACIÓ EMOCIONAL.....	16
6.6 EDUCACIÓ PER LA PAU	19
6.7 INCLUSIÓ	22
6.8 MEDIACIÓ	25
6.9 SÍMBOLS IDENTITARIS	27
7. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	29
7.1 ABSENTISME	31
7.2 CONFLICTES LLEUS	32
7.3 CONFLICTES GREUS.....	33
8. ORGANITZACIÓ DE CENTRE	35
8.1 PARTICIPACIÓ.....	36
8.2 ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS	37
8.3 NORMA.....	39
9. AVALUACIÓ	41
10. MARC NORMATIU	45

1. PRÒLEG

La convivència: element central de la societat i de l'educació

L'escola és un espai privilegiat per adquirir uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un objectiu bàsic és ensenyar i aprendre a viure i conviure; ha de fomentar i liderar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com al seu entorn immediat.

L'educació en la convivència es basarà en la confiança i el reconeixement mutu i el compromís i l'esforç per relacionar-se positivament.

L'escola s'ha fet per educar, no solament per instruir. Per això, és important observar la convivència com a finalitat educativa, com un mitjà i un objectiu per a l'escola.

Cal educar amb i per a la convivència.

És bàsic parlar i escoltar, i sobretot, fer-ho amb un to optimista i positiu.

Cal posar atenció en tot allò que ens uneix més que en el que ens separa, i afrontar el conflicte com una part de les relacions socials a partir d'una cultura de mediació.

Serà bàsic per una escola inclusiva i una educació intercultural garantir la igualtat i respectar la diversitat.

La tutoria és un dels espais idonis per treballar els valors i les actituds per a la convivència, tant a l'educació infantil com a primària (i secundària).

La convivència implica la participació de tots per aprendre a conviure de manera constructiva i positiva, amb respecte i diàleg, integrant visions i sensibilitats diferents.

La relació entre aprenentatge i convivència en l'àmbit educatiu ha de ser objecte d'especial atenció en la formació permanent del professorat i en la formació inicial dels futurs ensenyants.

• **La col·laboració de les famílies** és essencial en la funció educativa, i cal afavorir de manera positiva aquesta col·laboració.

• **Els mitjans de comunicació** poden contribuir, de manera responsable, a difondre els missatges de responsabilitat, convivència i ciutadania. Però, és important, que l'escola ensenyi els infants i els joves a fer lectures crítiques de les notícies i informacions.

• **Les entitats de lleure** també juguen un paper destacat en la funció educativa global dels nostres infants i joves dins un espai d'educació no formal.

• **Ajuntaments i agents locals, entitats, associacions, veïnat...**

• **Treball interdepartamental: projecte educatiu de país.** Totes les institucions i tots els departaments de l'administració haurien de treballar i col·laborar de manera més transversal, ja que el treball de l'escola es pot veure afavorit o dificultat a causa d'actuacions d'àmbit superior.

• **Unificació de polítiques: infància, joventut, universitat, educació, lleure, família, ...** Es necessita una coordinació i una integració específica a través de les xarxes territorials i les administracions.

El Departament d'Educació vol promoure el desenvolupament de projectes de convivència que reflecteixin, potenciïn i millorin les accions que ja es duen a terme, de manera participativa, global i integradora, tant a dins dels centres educatius com en el seu entorn.

2. INTRODUCCIÓ

El Projecte de Convivència s'ha d'incorporar:

• **per millorar l'èxit educatiu.** Un bon clima relacional és una de les condicions imprescindibles per a obtenir bons resultats.

• **per necessitat,** per contribuir a la formació de persones capaces de conviure i construir conjuntament nous espais de ciutadania ajustats als nous canvis constants, i compartir millors formes de relació. Considerem fonamentals els quatre pilars educatius: *aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a ser i aprendre a viure junts.*

- **per coherència amb actuacions ja iniciades** al centre. Es tracta de gestionar, articular i donar sentit tant a les actuacions com als processos.
- **per oportunitat legal**. L'obligatorietat d'elaborar un Pla de Convivència quedava marcada a la Llei orgànica d'Educació de 2/2006 de 3 de maig, i posteriors Decrets.
- **per contribuir a la cultura de la Pau**, per convida plegats i en bona relació.
- **per convida**

La convivència gira al voltant de tres eixos fonamentals:

- Construcció de la pròpia identitat,
- Relació amb les altres persones, i
- Pertinença a la comunitat

Aprendre a convida en el context escolar implica un esforç individual i col·lectiu de totes les persones que comparteixen el dia a dia en el centre educatiu a través de la corresponsabilitat, la participació i la millora contínua.

EL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA és el document que engloba el conjunt d'accions encaminades a la millora de la convivència en el centre educatiu i, per tant, recull les intervencions que el centre docent desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva de conflictes per tal de crear una atmosfera de treball i una convivència segura i saludable.

Característiques de la nostra escola:

- Està situada en un barri de l'eixample de Girona. És una escola de doble línia.
- La majoria d'alumnat és resident a la zona amb un nivell socioeconòmic mitjà.
- L'alumnat immigrant és minoritari, per això no tenim aula d'acollida. Són atesos a les aules d'EE. Depenent dels països d'on arriben aquests alumnes, es poden definir segons la procedència:
 - .. de parla castellana procedents de l'estat espanyol
 - .. procedents de països d'Amèrica llatina
 - .. procedents de països que parlen altres llengües
 - .. procedents d'altres països, però adoptats per famílies del país. Arriben, a vegades amb el curs començat i que també necessiten un temps d'adaptació i d'immersió lingüística
 - .. alumnes nascuts aquí, però de famílies estrangeres i que fins ara només havien parlat la llengua familiar.

3. PRINCIPIS QUE ORIENTEN L'ACCIÓ

Els principis d'actuació del projecte convivència són:

- *La participació i la corresponsabilització de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn per aconseguir una actuació compartida, coherent, eficaç i eficient.*
- *Actuació global i integral coordinat per tota la comunitat educativa.*
- *Descentralització com a fruit d'un procés d'aprenentatge col·lectiu dels agents d'un territori concret.*
- *Normalitat per adoptar les propostes més clares, més properes i més integradores.*
- *Millora constant de les actuacions per anar-se ajustant a la consecució dels objectius.*

4. OBJECTIUS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

El projecte de Convivència té com a missió contribuir a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat.

4.1 OBJECTIUS GENERALS

- Elaborar un projecte global amb la participació de tota la comunitat educativa per tal de gestionar i orientar les actuacions i els processos.
- Potenciar l'equitat educativa i el respecte a la diversitat.
- Ajudar a cada alumne/a a relacionar-se amb ell mateix, amb els altres i amb el món.
- Promoure la implicació i el compromís de tots els agents educatius en la millora de la convivència en el centre i l'entorn.
- Garantir una aplicació ferma i flexible de les normes.
- Fomentar la cultura de mediació com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
- Contribuir a una cultura de la pau i la no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

4.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS

1. Elaborar un projecte global amb la participació de tota la comunitat educativa per tal de gestionar i orientar les actuacions i els processos.

- 1.1 Elaborar una estructura organitzativa capaç de donar continuïtat i coherència educativa.
- 1.2 Afavorir la comunicació en el centre educatiu.
- 1.3 Potenciar una gestió dels recursos, (humans, temps, espais,..) orientada a facilitar la convivència i el bon clima del centre.
- 1.4 Promoure la projecció positiva del centre.

2. Potenciar l'equitat educativa i el respecte a la diversitat.

- 2.1 Garantir la incorporació òptima dels nous membres de la comunitat educativa en la cultura del centre.
- 2.2 Establir normes de consens que potenciïn i permetin la diversitat, sempre que no s'atempti contra els drets fonamentals de les persones i els principis de l'organització escolar.
- 2.3 Establir accions a favor de les diferents cultures presents al centre.
- 2.4 Garantir l'escolarització de tothom i la reincorporació de l'alumnat absentista.
- 2.5 Garantir la inclusió de les famílies i l'entorn.

3. Ajudar a l'alumnat a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.

- 3.1 Potenciar les competències personals relacionades amb aprendre a pensar, a gestionar les emocions i a assumir valors.
- 3.2 Potenciar la competència en comunicació lingüística de l'alumnat.

4. Promoure la implicació i el compromís de tots els agents educatius en la millora de la convivència en el centre i l'entorn.

- 4.1 Sensibilitzar la comunitat educativa perquè adquireixi l'hàbit del diàleg i posi en pràctica la mediació.

5. Garantir una aplicació ferma i flexible de les normes.

- 5.1 Garantir l'assistència real a classe de tot l'alumnat.
- 5.2 Concretar en el Reglament de Règim Interior l'aplicació del règim disciplinari previst al Decret dels Drets i Deures de l'alumnat no universitari (DOGC 6 de juliol de 2006).

6. Fomentar la cultura de mediació com a eina bàsica en la gestió del conflicte.

- 6.1 Desenvolupar les competències personals i socials mitjançant l'educació en la participació i la ciutadania.

7. Contribuir a una cultura de la pau i la no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

7.1 Aconseguir un clima de centre que promogui les relacions harmòniques entre tota la comunitat educativa.

5. NIVELLS, ÀMBITS D'ACTUACIÓ I TEMES A DESENVOLUPAR

El Projecte de Convivència abordarà tres nivells (Valors i actituds, Resolució de conflictes i Marc Organitzatiu, es plantejarà des de tres àmbits d'intervenció (Aula, Centre i Entorn) per treballar i desenvolupar els temes (Acollida, Coeducació, Competència Social, Comunicació, Educació Emocional, Educació per la Pau, Inclusió, Mediació i Símbols Identitaris)

6. VALORS I ACTITUDS

Són accions proactives, afavoridores de la convivència que contribueixen a crear un bon clima escolar, ajuden a fer que l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món, i propicien l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

- .. 6.1 ACOLLIDA
- .. 6.2 COEDUCACIÓ
- .. 6.3 COMPETÈNCIA SOCIAL
- .. 6.4 COMUNICACIÓ
- .. 6.5 EDUCACIÓ EMOCIONAL
- .. 6.6 EDUCACIÓ PER LA PAU
- .. 6.7 INCLUSIÓ
- .. 6.8 MEDIACIÓ
- .. 6.9 SÍMBOLS IDENTITARIS

6.1. ACOLLIDA

6.1 ACOLLIDA

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds que el centre posa en funcionament per guiar la incorporació òptima dels nous membres de la comunitat educativa en la vida i la cultura quotidianes.

Aquest procés va adreçat als alumnes i famílies nouvingudes, però també a la resta de l'alumnat, a les seves famílies, al professorat i al personal de l'administració i serveis, per evitar el possible xoc emocional que suposa l'arribada a un entorn social i cultural completament nou.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Disposem d'estratègies organitzatives i metodològiques concretes d'aula per facilitar l'acollida de l'alumnat nou.
- Es fan actuacions per treballar la diversitat de l'alumnat, tot afavorint el coneixement mutu i facilitant la cohesió del grup. (recollit al Pla d'Acollida)

Diagnosi centre

- Tenim sistematitzats els processos d'acollida per a tots els membres de la comunitat educativa (alumnes, professors)
- L'Aula d'EE disposa d'un repertori compartit de recursos i materials didàctiques per atendre l'alumnat nouvingut.
- Tenim plantejada l'acollida i la integració de l'alumnat com un procés gradual i ben seqüenciat, segons l'alumne.

Diagnosi entorn

- Potenciem que l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Establir mesures organitzatives i metodològiques per afavorir la integració de l'alumnat nou en el grup classe.
- Impulsar la participació de l'alumnat nou en el grup-classe.
- Preveure activitats que ajudin al coneixement, el respecte i la valoració de la cultura de tot l'alumnat i, més explícitament, la dels que pertanyen a grups minoritaris.
- Elaborar un repertori de recursos didàctics per atendre l'alumnat nouvingut.

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar al claustre de la necessitat d'establir una bona acollida.
- Recollir el caràcter acollidor del centre en el Projecte educatiu i en la resta de documents del centre.
- Elaborar actuacions específiques pel procés d'acollida, tant en el moment inicial com al llarg del curs.
- Recollir i difondre les bones pràctiques d'acollida que el centre realitza.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Promoure la participació de les famílies en les activitats programades per afavorir l'acollida dels nous membres de la comunitat educativa.
- Promoure que l'associació de mares i pares organitzi activitats que facilitin la integració i el coneixement mutu de totes les famílies.
- Conèixer els recursos del municipi per a l'acollida i facilitar-ne la informació a les famílies.
- Utilitzar els recursos de l'entorn per millorar el procés d'acollida (assistents socials, entitats, associacions...)

6.2 COEDUCACIÓ

6.2 COEDUCACIÓ

La coeducació té com a objectiu promoure una educació que potencia la igualtat real d'oportunitats entre nois i noies, entre homes i dones.

La coeducació cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere, la integració explícita de la perspectiva de gènere als continguts d'aprenentatge i el respecte per la diversitat de l'alumnat, el treball en el respecte i la igualtat.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Establim pràctiques que afavoreixen la coeducació.
- Donem les mateixes oportunitats d'expressió i participació a tot l'alumnat, independentment del gènere.
- Establim la mateixa relació educativa i fomentem les mateixes tasques i responsabilitats en nois i noies.
- Evitem rols o estereotips discriminatoris en el grup o en el joc.
- Utilitzem un llenguatge inclusiu.
- Intervenim de manera específica per tal d'afavorir una igual implicació dels nois i noies.
- Potenciem l'autoestima i la capacitat de lideratge i donem les mateixes oportunitats d'establir relacions de convivència equilibrades.

Diagnosi centre

- Tenim en compte el foment de les relacions entre tot l'alumnat en l'organització dels espais, especialment, els patis.
- Tenim cura d'utilitzar un llenguatge i unes orientacions explícites que facin visibles totes les diversitats, inclosa la de gènere.
- Potenciem la participació de tot l'alumnat, intervenim i fem propostes en igualtat de condicions i d'oportunitats.
- En àmbits de decisió i de màxima responsabilitat hi ha una representació equilibrada d'homes i dones, alumnat, pares i mares i professorat.
- Formem a la comunitat educativa en coeducació.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades en coeducació.
- Reconeixem la problemàtica de la violència masclista com una realitat que està patint l'alumnat.

Diagnosi entorn

- Tenim en compte els recursos del territori per educar a favor de la coeducació.
- Ens impliquem en activitats de millora de l'entorn i participem en esdeveniments culturals organitzats per altres entitats del barri o municipi.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Incorporar l'ús habitual d'un llenguatge inclusiu que doni el mateix protagonisme a tot l'alumnat.
- Incloure la coeducació a totes les activitats.
- Establir relacions educatives que respectin la diferència i promoguin la igualtat.
- Planificar i seqüenciar els aspectes de la coeducació a les diferents àrees curriculars.
- Potenciar espais de diàleg sobre la diferència i el respecte a la diversitat de gènere.
- Fer una distribució de responsabilitats, tasques i funcions equilibrada.

- Incloure els treballs relacionats amb la cura d'un mateix i dels altres per proporcionar nous models femenins i masculins a través del currículum.

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar la comunitat educativa en la necessitat del treball en la coeducació i en la prevenció de la violència masclista.
- Incorporar la coeducació al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.
- Recollir en el traspàs d'informació primària-secundària les pràctiques i els recursos treballats en la coeducació.
- Recollir i difondre les bones pràctiques realitzades.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Potenciar que l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure de l'entorn en aquests temes.

6.3 COMPETÈNCIA SOCIAL

6.3 COMPETÈNCIA SOCIAL

És la capacitat per relacionar-se amb els altres. Es tracta d'un conjunt d'habilitats cognitives i emocionals que possibiliten el desenvolupament personal i la vida en societat.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Establim pràctiques que afavoreixen l'exercici de la competència social.
- Desenvolupem estratègies d'autoconeixement.
- Les relacions entre el docent i l'alumnat es basen en el reconeixement i el respecte mutu.
- Establim criteris d'avaluació per valorar la millora d'actituds i capacitats socials de l'alumnat.

Diagnosi centre

- Potenciem espais de relació informal
- Tenim pautes de relació respectuosa entre els membres de la comunitat educativa (reunions amb pares i mares, professorat, entrevistes).
- Promovem el civisme (patis, passadissos, lavabos).
- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades en competència social.

Diagnosi entorn

- Tenim en compte els recursos del territori per educar a favor de la competència social.
- Implicació en activitats de millora de l'entorn i participació en esdeveniments culturals organitzats per altres entitats del barri o municipi.
- Potenciem que l'alumnat conegui i participi en activitats d'entitats culturals, esportives i lleure.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Incloure al Pla d'acció tutorial elements de competència social.
- Planificar i seqüenciar continguts de competència social a les diferents àrees curriculars.
- Impartir continguts d'habilitats relacionals per a tot l'alumnat d'un nivell educatiu determinat.
- Treballar el contingut dels programes de competència social amb la metodologia reflexiva.
- Introduir pràctiques per afavorir l'exercici de la competència social (tutoria entre iguals...).

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar el claustre en el treball de la competència social.
- Incorporar els valors de la competència social al Projecte Educatiu i a la resta de documents del centre.
- Planificar actuacions transversals de competència social al currículum.
- Tenir en compte a l'hora d'avaluar, la capacitat que pot tenir tot l'alumnat per exercir la competència social en el món social, familiar o laboral.
- Preveure espais i temps de relació informal per a tots els professionals
- Recollir i divulgar les bones pràctiques realitzades.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Promoure la participació de les famílies en les activitats a favor de les relacions socials.
- Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques
- Convidar agents educatius de l'entorn a participar en les activitats formatives del centre.

PladeGirona.PladeGirona.Plade
Girona.PladeGirona.PladeGiron
a.PladeGirona.PladeGirona.Plad
eGirona.PladeGirona.PladeGiro
na.PladeGirona.PladeGirona.Pla
deGirona.PladeGirona.PladeGir
ona.PladeGirona.PladeGirona.Pl
adeGirona.PladeGirona.PladeGi
rona.Plade
ladeGirona
rona.Plade
ladeGirona.PladeGirona.PladeGi
rona.PladeGirona.PladeGirona.

6.4 COMUNICACIÓ

6.4 COMUNICACIÓ

La competència comunicativa consisteix a saber expressar i entendre diferents discursos, amb distint nivell de domini i de formalització.

D'entre els elements que cal tenir en compte a l'hora de comunicar-nos efectivament, cal destacar l'adequació a la situació comunicativa i als diferents contextos socials i culturals.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Incorporem a l'aula activitats d'interacció entre l'alumnat per a la millora de la competència de comunicació (conversar, escoltar i parlar)
- Creem situacions comunicatives des de les diferents àrees
- Treballem oralment i per escrit la competència lingüística
- Utilitzem el llenguatge oral en tots els seus registres (col·loquial, formal, específic).
- Utilitzem el llenguatge no verbal (visual, gestual i corporal) per a la millora de la comunicació.
- Utilitzem els recursos artístics i culturals en el dia a dia de l'aula.
- Fem servir les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eina per tal d'enriquir la competència comunicativa.
- Realitzem activitats per a la cerca, selecció i processament de la informació, a partir de tot tipus de mitjans.

Diagnosi centre

- Utilitzem la llengua oral per expressar pensaments i sentiments.
- Plantegem un tractament global de la llengua catalana com a vehicle de comunicació i eina de convivència.
- Disposem de canals de comunicació que permetin que tots els membres de la comunitat educativa estiguin ben informats.
- Quan fem el traspàs d'informació primària-secundària recollim les pràctiques i els recursos treballats en l'àmbit de la competència comunicativa.
- Recollim i fem difusió de les bones pràctiques realitzades.

Diagnosi entorn

- Impliquem les famílies en les activitats relatives a la millora de la competència lingüística.
- Tenim en compte els recursos del territori que tenen en compte la millora de la comunicació.
- Potenciem que l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure.
- Valorem i fem visible la diversitat lingüística de l'entorn.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Introduir la competència lingüística en el Pla d'acció tutorial.
- Planificar i seqüenciar els continguts d'educació de la competència lingüística a les diferents àrees curriculars.
- Treballar la llengua oral i la comunicació a totes les àrees.
- Promoure activitats que permetin expressar i argumentar opinions, pensaments, emocions i vivències.
- Formar l'alumnat en els diferents tipus de comunicació verbal i no verbal (visual,

gestual i corporal) per a la millora de la comunicació.

- Generar situacions comunicatives des de les diferents àrees del currículum per a la comprensió dels diferents missatges i de la seva coherència educativa i comunicativa i de les pròpies accions.
- Fer activitats amb l'alumnat que els permetin interactuar i dialogar amb altres persones de manera competent i apropar-se a altres cultures.
- Incorporar l'ús del llenguatge audiovisual als diferents registres comunicatius.
- Treballar explícitament l'expressió i la interpretació de diferents tipus de discursos adequats a la situació comunicativa i en diferents contextos socials i culturals.

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar el claustre en la necessitat de potenciar la comunicació.
- Incorporar els valors de la competència lingüística al Projecte educatiu, al projecte lingüístic i a la resta de documents interns del centre.
- Incloure propostes de creació i ús de revistes, webs i intranet com a eines per a la millora comunicativa.
- Planificar actuacions transversals de competència social al currículum.
- Recollir i difondre les bones pràctiques realitzades.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Promoure la participació de les famílies en les activitats a favor de la millora de la comunicació.
- Participar en activitats públiques, conjuntament amb alumnat d'altres centres, que permetin desenvolupar la dimensió comunicativa.
- Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques que fomentin la comunicació.
- Convidar agents educatius de l'entorn a participar en les activitats formatives del centre.

6.5 EDUCACIÓ EMOCIONAL

6.5 EDUCACIÓ EMOCIONAL

L'educació emocional fomenta la capacitat de comunicar-nos, és a dir, de crear símbols i llenguatges que serveixen per establir harmòniques amb un mateix i els altres. Són imprescindibles per treballar en equip, i també per establir les relacions amb l'entorn.

Les bases i els recursos d'aquest procés s'han de proporcionar des de tots els àmbits educatius.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Generem espais que els infants i joves progressin en l'autocontrol.
- Proposem moments perquè l'alumnat pugui expressar els seus sentiments de manera positiva.
- Proposem activitats que desenvolupin l'autoconcepte, l'autoestima i l'empatia.
- Fem servir diferents tècniques per afavorir el relaxament, la tranquil·litat i el silenci.
- Fomentem la interacció emocional positiva per augmentar el sentit de pertinença al grup-classe.
- Aprofitem les oportunitats del dia a dia per desenvolupar el benestar dels altres.
- Disposem d'estratègies de detecció de casos relacionats amb la salut emocional (EAP)
- Establim relacions entre el professorat i l'alumnat que es basen en l'afecte i la cordialitat.

Diagnosi centre

- Hi ha un bon clima de confiança i suport mutu entre tota la comunitat educativa.
- Tenim cura de mantenir un clima emocional positiu.
- Entenem que l'atenció individualitzada de l'alumnat també inclou aspectes emocionals i afectius.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades.

Diagnosi entorn

- Tenim en compte els recursos de l'entorn que afavoreixen l'educació emocional.
- Potenciem que l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure de l'entorn.
- Participem en alguns esdeveniments culturals organitzats per altres entitats del barri o municipi.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Introduir l'educació emocional en el Pla d'acció tutorial.
- Establir accions per desenvolupar l'autonomia i la seguretat emocional de l'alumnat.
- Aplicar els programes que ajudin a la construcció sobre aprendre a pensar, raonar i prendre decisions.
- Planificar i seqüenciar els continguts d'educació emocional a les diferents àrees curriculars.
- Crear un espai i un temps a l'aula per poder gaudir de períodes de silenci.
- Crear un marc de participació emocional de l'alumnat que fomenti les comunicacions emocionals positives.
- Acollir els estats anímics i els ritmes de l'alumnat per desenvolupar dins de la tutoria, relacions basades en la confiança.
- Instaurar activitats i esdeveniments que afavoreixin la creació de lligams afectius entre els membres de tota la comunitat educativa.

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar i formar el claustre en l'educació emocional.

- Decidir la introducció de continguts d'educació emocional per a grups concrets o bé per a tot l'alumnat d'un nivell educatiu determinat.
- Recollir i difondre les bones pràctiques realitzades (Memòria del curs)

Propostes d'actuació a l'entorn

- Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques.

6.6 EDUCACIÓ PER A LA PAU

6.6 EDUCACIÓ PER LA PAU

L'educació per a la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

L'educació per a la pau està conformada per a tots els valors, comportaments, pràctiques, actituds, sentiments i creences que acaben construint-la.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Afavorim la reflexió sobre la pau basada en l'equitat, la justícia social, els drets humans i la resolució pacífica de conflictes.
- L'alumnat relaciona la cultura de la pau amb el respecte i el diàleg entre companys.
- En el clima d'aula potenciem l'afirmació individual i col·lectiva.
- Fomentem l'esperit crític sobre les actuacions que poden fer superar les desigualtats tant personals com socials.
- Hi ha pràctiques destinades a afavorir les relacions de cooperació o solidaritat.
- Les relacions que estableix el docent amb l'alumnat es basen en el reconeixement i el respecte mutu.

Diagnosi centre

- Organitzem periòdicament actuacions globals de centre sobre la pau i els drets humans.
- Aprofitem els esdeveniments i diades commemoratives per reflexionar sobre la pau i els drets humans.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades.

Diagnosi entorn

- Tenim en compte els recursos del territori per educar a favor de la cultura de la pau.
- L'escola treballa i fa intervencions específiques perquè la formació tingui una dimensió comunitària de compromís per a la pau.
- Potenciem que l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure de l'entorn en aquest tema.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Incloure en el Pla d'acció tutorial els valors necessaris per al desenvolupament de la cultura de la pau.
- Potenciar l'educació per a la pau com a projecte personal i col·lectiu que impregna la vida a l'aula i intenta superar la violència en el camp social.
- Identificar situacions d'injustícia per establir debats i reflexions a favor d'una societat millor.
- Valorar i potenciar l'esforç i el compromís personal per a la construcció de la pau.
- Treballar el contingut de contes i dilemes morals amb la metodologia reflexiva.
- Generar pràctiques destinades a afavorir les relacions de cooperació i la solidaritat entre iguals.
- Aprofitar els esdeveniments puntuals per abordar el tema de la pau.
- Crear condicions per poder valorar i gaudir del silenci.
- Generar àmbits que afavoreixin relacions interpersonals properes i respectuoses entre el professorat i l'alumnat.

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar el claustre sobre la importància de l'educació per la pau i els drets humans.
- Introduir pràctiques que afavoreixin l'exercici de la pau social a la tutoria entre iguals o en tasques de responsabilitat.
- Recollir i difondre les bones pràctiques realitzades.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques.

6.7 INCLUSIÓ

6.7 INCLUSIÓ

L'educació inclusiva és la que ofereix a tots els infants i joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- L'escola organitza grups d'ensenyament de manera que tots els estudiants siguin valorats.
- L'alumnat es sent identificat amb el seu grup classe o grup de tutoria.
- La gestió de l'aula té en compte la diversitat de l'alumnat.
- Els professionals de suport actuen majoritàriament dins de les classes ordinàries.
- Els mestres s'esforcen en donar suport a l'aprenentatge i la participació de tot l'alumnat.
- S'elaboren i organitzen materials didàctics per atendre la diversitat i fomentar la inclusió dins l'aula.
- Es procura que les classes i explicacions siguin accessibles a tots els estudiants.

Diagnosi centre

- Els recursos del centre es distribueixen equitativament per donar suport a la inclusió.
- Es procura que tothom se senti ben rebut, acollit i valorat.
- Es cerca que cada àrea del currículum disposi dels recursos i l'organització necessaris per atendre tothom en funció de les seves destreses i capacitats.
- El Pla de formació del centre incorpora activitats que aporten recursos i estratègies per respondre a la diversitat i fomentar l'aprenentatge i la participació de tot l'alumnat.
- A la comissió d'atenció a la diversitat es coordinen, planifiquen i avaluen els recursos necessaris per avançar en la inclusió de tot l'alumnat amb el suport dels serveis educatius.
- L'heterogeneïtat és el criteri bàsic per construir els grups classe.
- Els equips d'assessorament externs que incideixen en el desenvolupament del caràcter inclusiu treballen coordinadament i amb implicació.
- Adoptem les mesures necessàries perquè els factors econòmics no impedeixin la participació de cap alumne/a en les diverses activitats educatives, incloses les extraescolars.
- Tenim previstos els mecanismes de participació de tota la comunitat educativa.
- L'accés i la mobilitat per tot el centre és fàcil per a tothom.

Diagnosi entorn

- L'escola vol admetre a tots els estudiants de la seva localitat.
- El centre col·labora i implica les famílies a les activitats que organitza.
- El centre està obert a la comunitat a partir de propostes d'actuació i col·laboració concretes que permeten progressar en la línia de l'educació inclusiva.
- Es tenen en compte els recursos del territori per educar a favor de l'escola inclusiva.
- Es potencia que tot l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure de l'entorn.
- Els docents s'impliquen en activitats i participen en esdeveniments culturals organitzats per altres entitats del barri o municipi per a la millora de les relacions socials.

- Preveiem els mecanismes perquè totes les famílies tinguin accés a les informacions i a la presa de decisions que afecten el seus fills i a les seves filles.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Introduir materials i eines de suport per atendre la diversitat.
- Realitzar programacions multinivell (eix transversal)
- Programar activitats perquè els alumnes de diferents edat es coneguin i es donin suport mutu.
- Organitzar l'espai de l'aula perquè es pugui treballar tant en grups com individualment.
- Tenir una estratègia flexible d'assignació de llocs per seure a l'aula que afavoreixi la coherència social del grup.
- Fer participar l'alumnat en la decoració i l'organització de la classe.
- Planificar les sessions de classe per què l'alumnat pugui demostrar les seves habilitats de maneres diferents: presentacions, debats, exposicions orals, treballs escrits, dibuixos, ús de la biblioteca, mitjans audiovisuals, treballs pràctics, ús de les TIC...
- Implicar el professorat de suport en la planificació, adaptació d'activitats i materials per l'aula i en la revisió de la programació.
- Buscar diferents tipus d'ajuts externs: estudiants en pràctiques,...
- Facilitar i incloure el suport de les famílies o altres agents de l'entorn en algunes de les activitats de l'aula.

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar el claustre en l'educació inclusiva.
- Incorporar els valors de la inclusió al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.
- Organitzar els horaris tenint en compte l'optimització dels recursos i l'atenció a la diversitat.
- Fer de la Comissió d'atenció a la diversitat un espai per a millorar la inclusió de tot l'alumnat a través d'analitzar les pràctiques a les aules, fomentar el treball de suport dins les aules, fer propostes de millora en l'organització i les metodologies.
- Desenvolupar, amb la participació de tota la comunitat educativa, estratègies per aconseguir recursos que permetin que tot l'alumnat del centre tingui el material i els llibres de text.
- Acordar estratègies per assegurar les competències bàsiques a l'alumnat i per fer minvar cada any els índex de fracàs escolar.
- Disposar de mecanismes perquè les famílies que més ho necessiten tinguin també accés a les informacions i a la presa de decisions que afecten els seus fills.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Promoure la participació de les famílies en les diferents actuacions.
- Promoure i valorar la participació i la implicació de tot l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques.

6.8 MEDIACIÓ

6.8 MEDIACIÓ

La mediació és un procés de gestió positiva de conflictes. Quan es produeix un conflicte no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu.

Els processos de mediació resulten especialment efectius a l'hora de gestionar els conflictes que es produeixen entre persones que mantenen una relació quotidiana.

La mediació escolar és una de les estratègies de resolució alternativa de conflictes que s'ha mostrat efectiva en altres àmbits del dret i de la convivència social i que s'aplica com a procés educatiu i voluntari de gestió de conflictes. Es pot oferir prèviament i com a alternativa a la sanció, o també amb posterioritat, quan la sanció s'ha fet necessària i inevitable, com a estratègia de reparació o de reconciliació per restablir la confiança.

La metodologia serà de caire socioafectiu .

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Formem l'alumnat perquè sigui capaç d'afrontar autònomament els propis conflictes a través d'iniciatives concretes.
- Analitzem les circumstàncies en què es produeixen els conflictes abans de fer propostes de millora.
- Utilitzem l'assemblea de classe com a recurs per tractar sistemàticament els conflictes que es produeixen a l'aula

Diagnosi centre

- Els canals habituals de gestió de conflictes al centre estan clarament establerts.
- La gestió de conflictes recau en totes i cadascuna de les persones del centre.
- Quan fem el traspàs d'informació primària-secundària, recollim les pràctiques i els recursos treballats en l'àmbit de la convivència.
- Divulguem les bones pràctiques realitzades.

Diagnosi entorn

- Potenciem que l'alumnat conegui i participi en les activitats que promouen les entitats culturals, esportives i de lleure de l'entorn.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Compartir i utilitzar, per part del professorat, models de gestió positiva de conflictes.
- Fomentar la participació de l'alumnat en un grup per millorar la convivència en el centre.
- Introduir l'assemblea de classe com a espai de diàleg on tractar conflictes vinculats a la convivència i el treball escolar.
- Incrementar, a la classe, el treball cooperatiu i el treball per projectes.

Propostes d'actuació al centre

- Especificar les funcions de cadascun dels membres del centre a l'hora de gestionar els conflictes.

Propostes d'actuació a l'entorn

Promoure la participació de les famílies en les activitats a favor de la gestió positiva de conflictes.

6.9 SÍMBOLS IDENTITARIS

6.9 SÍMBOLS IDENTITARIS

Els símbols identitaris són aquells elements, en les formes de vestir o en els complements corporals, que contribueixen a conformar identitats. Es tracta de símbols que fan visibles creences, idees, valor, fets, projectes, il·lusions i emocions i que faciliten que les persones ens vinculem a un col·lectiu determinat. No sempre és fàcil de trobar l'equilibri necessari entre la llibertat d'expressió i el respecte als altres.

Caldrà establir normes que valorin i permeti la diversitat sempre i quan no vulnerin els drets fonamentals de les persones i els principis bàsics de l'organització escolar.

No hem de permetre cap tipus de vestimenta o de complement que impedeixin:

- la realització de les activitats curriculars
- la comunicació interpersonal
- la identificació personal
- la salut o la seguretat personal o de la resta de la comunitat educativa

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Establim pràctiques que promoguin una visió positiva de la diversitat
- Potenciem el coneixement i el respecte per les diferents maneres de ser

Diagnosi centre

- Tenim en compte els trets culturals i socials dels membres de la comunitat educativa
- Disposem, a la biblioteca, de llibres de totes les cultures o ètnies de l'alumnat del centre o de l'entorn
- Formem la comunitat educativa en interculturalitat

Diagnosi entorn

- Potenciem que tot l'alumnat conegui activitats de l'entorn.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Incloure en el Pla d'acció tutorial activitats de diàleg que suposen una reflexió sobre els propis valors i creences, i una formació bàsica sobre el coneixement i el respecte a l'altre
- Facilitar a l'alumnat instruments d'anàlisi, valoració i crítica de les diferents realitats socioculturals de l'entorn i el món
- Intervenir de manera immediata i contundent per eradicar actituds i expressions discriminatòries

Propostes d'actuació al centre

- Promoure la interrelació de l'alumnat a l'hora del pati
- Tenir en compte l'heterogeneïtat de l'alumnat per crear els grups-classe, a l'inici de l'escolarització a P3

Propostes d'actuació a l'entorn

- Promoure la participació de les famílies en activitats destinades a la promoció de la convivència intercultural, el coneixement mutu i l'acceptació del dret a la diferència
- Promoure i valorar la participació i implicació de tot l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques

7. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

- 7.1 ABSENTISME
- 7.2 CONFLICTES LLEUS
- 7.3 CONFLICTES GREUS

7. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Registrem l'assistència de l'alumnat.
- Estimulem l'interès, la participació i l'aprenentatge de tot l'alumnat per afavorir l'assistència.
- Els tutors i les tutores fan el seguiment i acompanyament individualitzat de l'alumnat.

Diagnosi centre

- Sensibilitzem la comunitat educativa en la importància de l'assistència a classe.
- Disposem d'un protocol per la detecció i seguiment de l'absentisme amb un recull de dades quantitatives i qualitatives (causes, circumstàncies, processos).
- Mantenim reunions amb la família i la informem de la situació i de la gravetat del fet de que el seu fill/a en edat escolar no assisteixi amb regularitat a l'aula.
- Es fa el traspàs d'informació primària-secundària en casos de no assistència a classe.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades per evitar l'absentisme.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Motivar explícitament l'assistència des de la tutoria.
- Implicar els companys de classe i el professorat en la valoració de la importància de l'assistència a l'aula.
- Incrementar la coordinació del professorat sobre l'alumnat de risc.
- Recollir l'assistència diària de l'alumnat i fer-ne in registre setmanal per permetre la intervenció immediata en el moment de detectar situacions d'absentisme escolar.
- Elaborar i aplicar un registre acumulatiu de les absències.

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar a tota la comunitat educativa en la necessitat d'evitar l'absentisme.
- Recollir de forma sistemàtica les dades d'assistència de l'alumnat.
- Disposar d'un protocol de comunicació directe amb les famílies.
- Establir orientacions explícites sobre el canvi d'etapa a les famílies.
- Establir un currículum que proporcioni experiències educatives de qualitat per a tot l'alumnat.
- Recollir, en el traspàs d'informació primària-secundària, les pràctiques i els recursos per afavorir l'assistència a classe de l'alumnat.
- Analitzar la situació de l'absentisme escolar al centre (Consell escolar) dels casos esporàdics.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Garantir que la coordinació de l'etapa de primària a la de secundària hi hagi processos d'informació, d'acompanyament i de continuïtat pedagògica.
- Promoure el control d'horari de l'alumnat que faciliti l'assistència escolar.

7.1 ABSENTISME

L'absentisme és l'absència reiterada i no justificada, dins l'horari escolar, de l'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

L'absentisme té un gran ventall, des del puntual al crònic. El centre educatiu ha de tenir en compte els diferents graus a l'hora de dissenyar protocols d'actuació, incidint i analitzant les causes que el produeixen. Si cal participaran professionals externs del centre.

En el nostre Centre no és problema a destacar. Només hi ha casos molt concrets.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Registrem l'assistència de l'alumnat i estimulem l'interès, la participació i l'aprenentatge de tot l'alumnat per afavorir l'assistència
- Els tutors i les tutores fan el seguiment i acompanyament individualitzat de l'alumnat

Diagnosi centre

- Sensibilitzem la comunitat educativa en la importància de l'assistència a classe
- Disposem d'un protocol per la detecció i seguiment de l'absentisme amb un recull de dades quantitatives i qualitatives (causes, circumstàncies, processos)
- Mantenim reunions amb la família i la informem de la situació i de la gravetat del fet que el seu fill/a en edat escolar no assisteixi amb regularitat a l'aula
- Es fa el traspàs d'informació primària-secundària en els casos de no assistència a classe
- Divulguem les bones pràctiques realitzades per evitar l'absentisme

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Motivar explícitament l'assistència des de la tutoria, i implicar els companys de classe i el professorat en la valoració de la importància de l'assistència a l'aula
- Incrementar la coordinació del professorat sobre l'alumnat de risc
- Recollir l'assistència diària de l'alumnat i fer-ne un registre setmanal, per permetre la intervenció immediata en el moment de detectar situacions d'absentisme escolar
- Elaborar i aplicar un registre acumulatiu de les absències

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar a tota la comunitat educativa en la necessitat d'evitar l'absentisme
- Recollir de forma sistemàtica les dades d'assistència de l'alumnat
- Disposar d'un protocol de comunicació directe amb les famílies
- Establir orientacions explícites sobre el canvi d'etapa a les famílies
- Establir currículum proporcionant experiències educatives de qualitat per a tot l'alumnat
- Recollir, en el traspàs d'informació primària-secundària, les pràctiques i els recursos per afavorir l'assistència a classe de l'alumnat
- Analitzar els casos esporàdics d'absentisme escolar al Centre

Propostes d'actuació a l'entorn

- Garantir que la coordinació de l'etapa de primària a la de secundària, hi hagi processos d'informació, d'acompanyament i de continuïtat pedagògica
- Promoure el control d'horari de l'alumnat que faciliti l'assistència escolar

7.2 CONFLICTES LLEUS

Els conflictes lleus són el conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre, totes aquelles interaccions que malgrat no estar tipificades en el Reglament de Règim Interior de centre, són font de malestar o dificulten el dia a dia.

Es tracta, majoritàriament, de situacions de conflicte interpersonal que, amb la formació i les eines adients, els nois i noies poden solucionar per si mateixos.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Quan hi ha un conflicte a l'aula, l'abordem directament amb els implicats.
- Analitzem, en el grup classe, les causes dels conflictes que sorgeixen a l'aula i ens plantejem estratègies per a la seva resolució.
- Actuem davant dels conflictes relacionats amb la violència : assetjaments, agressions, amenaces, de gènere,...
- Estimulem i valorem la implicació de les famílies per aconseguir un clima d'aula positiu i constructiu.
- Parlem amb l'alumnat sobre els conflictes, tant els de l'aula com els de fora del centre.
- L'equip docent analitza les causes dels conflictes que sorgeixen a l'aula.

Diagnosi centre

- El clima i la cultura de centre fomenten el respecte i les actituds d'acollida.
- Al centre, afavorim l'acceptació de les diferències i considerem la diferència com un valor.
- Hi ha un clima de col·laboració i respecte entre els docents, l'alumnat i les famílies.
- Acceptem els petits conflictes com a part natural de la convivència i els aprofitem per desenvolupar actituds proactives i estratègies de resolució.
- El reglament de règim intern conté la tipificació dels petits conflictes, la seva diferenciació amb els conflictes greus, i també les actuacions que cal emprendre en cada cas.

Diagnosi entorn

- Impliquem les famílies en les activitats relatives a la millora de les relacions.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Fer participar l'alumnat del procés d'establiment de normes de convivència.
- Afavorir que el docent i especialment el tutor o la tutora puguin disposar de temps i espais per tractar els petits conflictes al més aviat possible.
- Gestionar la comunicació i col·laboració amb les famílies per afavorir-ne la implicació en la solució dels conflictes.
- Crear un espai de reflexió compartida docent-alumne sobre les situacions conflictives a l'aula.
- Organitzar , a les sessions de tutoria, assemblees de grup per tal que tot l'alumnat participi en la gestió dels conflictes.

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar al claustre en la necessitat de tractar els conflictes com a font d'aprenentatge mutu.

- Afavorir una cultura de centre acollidora i respectuosa amb la diversitat i explicitar-ho en el Projecte educatiu de centre.
- Analitzar, valorar i fer propostes de millora de l'atenció a la diversitat en els diferents òrgans de participació de la comunitat educativa.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Impliquem les famílies en les activitats relatives a la millora de les relacions.
- El centre es coordina i col·labora amb els agents o entitats mediadores de la zona.
- La Comissió de Convivència del centre analitza, les causes dels conflictes que es produeixen a l'entorn i fa propostes d'actuació.

7.3 CONFLICTES GREUS

Són aquelles situacions de violència verbal o física que perjudiquen la convivència en el centre perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i angonya a la comunitat educativa.

En cas de conflicte greu es requereix l'aplicació immediata del règim disciplinari previst al Decret de Drets i Deures de l'alumnat no universitari (DOGC 6 de juliol de 2006), i les concrecions que cada centre n'hagi fet al Reglament de Règim Interior.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Els tutors i les tutores fem activitats amb el grup-classe per discernir clarament els límits entre conductes impròpies i conductes greument perjudicials per a la convivència.
- Fem conèixer el Decret de drets i deures de l'alumnat i les conseqüències previstes quan es produeixen faltes greus.
- A les sessions de tutoria i en altres matèries parlem de la necessitat de gaudir d'un clima de necessitat i confiança.

Diagnosi centre

- Tenim estratègies de detecció de conflictes greus.
- Diferenciem de manera clara entre conflictes lleus i conflictes greus i establim les actuacions que cal seguir en cada cas.
- Disposem de protocols d'actuació i canals d'intervenció per als casos de conflictes greus.
- Actuem amb rapidesa i eficiència en els casos de conflictes greus.
- Disposem al centre de persones (EAP) formades per oferir programes de mediació escolar com a alternativa i/o complement educatiu.
- L'equip directiu, el professorat, la comissió de convivència i el Consell escolar tenen coneixement de les competències i el funcionament dels cossos de seguretat pública,...

Diagnosi entorn

- Les famílies coneixen el Decret de drets i deures de l'alumnat i el RRI del centre.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Treballar, en les sessions de tutoria, el Decret de drets i deures de l'alumnat i el Reglament de règim interior del centre.
- Preveure estratègies de detecció de conflictes greus: diàleg, assemblees,...

- Fer activitats, a les sessions de tutoria, en les que l'alumnat compregui quines són les conductes impròpies i perjudicials per a la convivència.

Propostes d'actuació al centre

- Contribuir amb diferents actuacions i actituds, a fer que l'alumnat i tota la comunitat educativa percebin el clima de seguretat i confiança necessaris per poder treballar.
- Donar a conèixer a tots els membres de la comunitat educativa el Decret de drets i deures de l'alumnat i el reglament de règim interior (RRI) del centre.
- Elaborar i difondre els protocols d'actuació establerts per garantir la seguretat de tots els membres de la comunitat educativa

Propostes d'actuació a l'entorn

- Promoure que les famílies explicitin la seva implicació en la problemàtica de la convivència mitjançant una carta de compromís educatiu amb el Centre
- Coordinar-se amb les administracions locals, entitats culturals, agents de seguretat pública i d'atenció social i sanitària del municipi per millorar la dimensió educativa a favor de la convivència

8. ORGANITZACIÓ **DE CENTRE**

8.1-PARTICIPACIÓ

8.2-ESTRUCTURA I GESTIÓ

8.3-NORMA

8.1 PARTICIPACIÓ

Participació vol dir millorar en els processos d'aprenentatge col·lectiu.

La participació és un dret i un deure de totes les persones en les societats democràtiques.

És el camí per afavorir la convivència, i ajuda a desenvolupar les competències personal i ciutadanes.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Fomentem que l'alumnat intervingui en la gestió i en l'organització de l'aula.
- Treballem les competències que afavoreixen la participació en la construcció dels coneixements mitjançant els mètodes interactius i de cooperació.
- Estimulem la participació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu, com per exemple, en el seguiment de les activitats a l'aula.

Diagnosi centre

- Impulsem la participació de tota la comunitat educativa en el debat i la presa de decisions en els seus corresponents òrgans de gestió de Centre.
- Donem importància a la veu de tota la comunitat educativa.
- Transferim la informació a tota la comunitat educativa i als seus òrgans de participació de forma regular.
- Disposem d'un pla per impulsar l'educació per a la participació a través de diverses accions en la vida dels centres (organització de l'assemblea, eleccions, etc.).
- Aprofitem els esdeveniments i les diades per reflexionar sobre la democràcia i els drets i deures dels ciutadans.
- El professorat participem en les decisions de la vida del centre.

Diagnosi entorn

- Fem especial atenció perquè les famílies disposin de diverses instàncies i canals on fer sentir la seva veu (assemblees de curs, delegats de classe, de nivell, comissions mixtes, consell escolar, associacions de mares i pares de l'alumnat).
- Impulsem el coneixement del medi local i les relacions amb l'entorn a partir de les diverses actuacions de centre.
- Participem i col·laborem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar.
- Obrim el centre a les iniciatives de la localitat.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Valorar a l'aula el paper i el perfil significatiu dels delegats i delegades.
- Introduir pràctiques que afavoreixin l'exercici de la participació democràtica.
- Implicar l'alumnat en el seguiment i en els processos d'avaluació de les activitats d'aula.

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar el claustre en la necessitat de respectar i potenciar el processos de participació.

- Recollir, en el Projecte Educatiu, els acords, revisions i presa de decisions en relació a les temàtiques que es debaten al centre.
- Recollir, en el Projecte Educatiu, de centre i en el Reglament de Règim Interior, les responsabilitats que corresponen a cada estament i les responsabilitats que són compartides.
- Regular la transferència periòdica de la informació a tota la comunitat educativa del centre a través de diferents mitjans.
- Convertir la pàgina web i la revista del centre en espais de participació de tots els membres de la comunitat educativa.
- Preveure un espai per escoltar i debatre les propostes de cada estament del centre en el Consell Escolar.
- Potenciar les comissions mixtes per tractar temes específics de la vida del centre.
- Preveure temps per a la realització d'assemblees de classe, de centre, etc.
- Valorar i tenir en compte les activitats voluntàries impulsades per l'alumnat.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Fomentar la participació activa de les famílies en la vida del centre.
- Convidar agents educatius de l'entorn a participar en les activitats formatives del centre.
- Obrir el centre educatiu per a activitats culturals i esportives de lleure adreçades a la comunitat local.

8.2 ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS

Per garantir una bona convivència al centre són necessàries unes estructures que permetin la participació i la presa de decisions, per tant cal aprofitar i potenciar els canals de participació i representació ja establerts en el centre.

La comissió de convivència tindrà les funcions següents:

- Sensibilitzar sobre les necessitats i les possibilitats de millora en l'àmbit de la convivència.
- Participar activament en la sensibilització, la diagnosi, les propostes d'actuació, el disseny i la implementació del PdC.
- Donar a conèixer les actuacions que el centre realitza en vista a la millora de la convivència.
- Planificar i gestionar els recursos necessaris a l'hora de dur a terme les actuacions previstes al PdC.
- Avaluar les diferents actuacions i processos i recollir-los en la memòria anual del centre.
- Elaborar propostes de millora en el pla anual de centre.

La composició de la comissió de convivència ha de tenir representativitat de tots els estaments de la comunitat educativa.

DIAGNOSI

Diagnosi aula

- Disposem d'espais de comunicació formal i informal docent – alumne (tutories individuals, activitats compartides, espais informals comuns...).
- Entenem el lideratge de l'alumnat de forma positiva (es valoren els companys que participen i respecten les normes, es valora l'aprenentatge, el rol de delegat és important...).
- Desenvolupem el sentiment de pertinença al grup i al centre.

- Abordem, en les entrevistes amb les famílies o tutors, qüestions relacionals i de convivència.
- Els docents exercim un lideratge positiu a l'aula (participatiu, dialogant, dinamitzador,...).
- Afavorim la bona convivència tenint en compte la distribució espacial de la classe.
- L'equip docent cooperem en el manteniment d'un bon clima d'aula.
- Entre els docents compartim estratègies d'organització i conducció del grup-classe.
- L'hora de tutoria ocupa un lloc preeminent dins l'horari setmanal.
- L'assignació de tutories té en compte el perfil de cada docent.

Diagnosi centre

- Tenim espais de relació no formals especialment adequats.
- El professorat exerceix el seu lideratge de manera positiva (modelatge, projecció de centre...).
- La composició de la comissió de convivència respon als criteris de representació i pluralitat.
- L'equip directiu del centre promou la participació a tots els nivells.
- Rebem formació en matèria d'organització i de gestió de recursos.
- Podem definir el centre com una organització que aprèn.
- Utilitzem les tecnologies de l'aprenentatge i la comunicació (TAC) per facilitar la comunicació dins el centre.
- Tenim cura de l'estètica i de la neteja del centre com a elements que reflecteixen i promouen un clima de convivència.
- L'horari de classes s'organitza per tal d'afavorir l'aprenentatge i la convivència.
- L'esbarjo està organitzat per afavorir un bon clima de convivència.
- Disposem d'alternatives fora de l'aula per reconduir educativament conductes negatives.

Diagnosi entorn

- Hi ha implicació en el funcionament del centre per part dels pares o tutors de l'alumnat.
- L'organització del centre preveu espais per a la participació real dels diferents sectors de la comunitat educativa.
- El centre col·labora i s'implica en iniciatives de l'entorn.
- Participem en algunes de les activitats conjuntes com a continuïtat de la labor educativa fora del centre.
- Tenim un mapa de recursos de la zona.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Emprar estratègies didàctiques que promoguin el lideratge i la participació de l'alumnat.
- Tenir permanentment oberts els canals de comunicació docent-alumne.
- Implicar l'alumnat en propostes organitzatives (gestió de patis, espais...).
- Afavorir l'autoavaluació i l'avaluació grupal.
- Dialogar amb les famílies les actituds necessàries per a una bona dinàmica d'aula i de centre.
- Disposar d'espai de l'aula per afavorir al màxim una dinàmica relacional positiva.
- Incloure en les reunions d'equip docent qüestions relatives al clima d'aula per consensuar mesures d'intervenció.

- Potenciar l'espai de tutoria dins la funció docent.
- Fer coincidir en el marc horari els espais de tutoria, de manera que es puguin realitzar reunions paral·leles: mediadors, delegats, ajudants...

Propostes d'actuació al centre

- Preveure en el Projecte de direcció mesures organitzatives per afavorir una bona convivència al centre.
- Potenciar la figura del tutor (reconeixement i formació).
- Preveure, dins l'organigrama, l'espai necessari per a les trobades de la comissió de convivència.
- Fomentar actes, diades... per millorar el clima de convivència del centre.
- Proporcionar espais de relació informal adequats per als diferents col·lectius del centre.
- Preveure franges horàries per al treball de la convivència en els diferents òrgans de gestió i participació (equips docents, comissions de treball...).
- Incorporar les TIC per compartir i trametre informació sobre temes d'interès general.
- Definir en el Reglament de règim interior les accions previstes en matèria de convivència.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Col·laborar estretament amb les famílies en temes de convivència (entrevistes,...).
- Fer una projecció positiva del centre.
- Fer conèixer a l'alumnat l'oferta d'entitats de la zona i les activitats que promouen.

8.3 NORMA

La norma és l'instrument regulador de la convivència que tenen com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom.

Els centres educatius han d'incloure en el Reglament de Règim Intern una normativa compatible i coherent amb la normativa vigent de rang superior, però adaptada a l'especificitat de cada centre.

Les normes de convivència han de ser poques i clares, han d'ajudar a entendre, assumir i reconèixer els límits. Han de ser conegudes per tothom, s'han de complir sense excepcions i s'han de revisar periòdicament.

DIAGNOSI

Diagnosi d'aula

- Tenim normes clares i escrites a l'aula.
- Les normes de l'aula s'han elaborat amb l'alumnat i s'avaluen periòdicament.
- Apliquem les normes en el dia a dia a l'aula.
- Fem explícites les normes no escrites que entorpeixen el bon funcionament a l'aula i treballem per canviar-les.

Diagnosi centre

- Recollim i ordenem totes les normes d'organització i funcionament del centre.
- La normativa s'adequa als objectius del centre.
- La normativa vigent del centre és coneguda per la comunitat educativa.
- Avaluem periòdicament l'aplicació de la normativa.
- Apliquem la normativa de manera coordinada i sistemàtica.

- Treballem el valor educatiu de la norma.
- Recollim i difonem les bones pràctiques.

Diagnosi entorn

- Informem i impliquem les famílies en les activitats relatives al coneixement i la millora de la normativa (entrevistes,...)
- L'alumnat coneix les normatives ciutadanes en aquells àmbits que l'afecten l'educació viària...)
- Ens coordinem amb els agents de l'entorn que incideixen directament en els infants i els joves.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ

Propostes d'actuació a l'aula

- Motivar i incorporar l'alumnat en la participació, confecció i gestió autònoma de les normes (d'aula,...)
- Elaborar en les assemblees les normes de funcionament i assegurar el compromís de tothom.
- Aplicar la normativa consensuada de manera consistent.
- Realitzar activitats destinades a interioritzar el sentit de la norma.

Propostes d'actuació al centre

- Sensibilitzar el professorat en el valor educatiu i participatiu de la norma.
- Actualitzar la normativa, aprovar-la en el Consell escolar i fer-la conèixer.
- Impulsar el bon funcionament de la normativa del centre.
- Determinar les actuacions en cas d'incompliment de les diferents normes.
- Fer conèixer els protocols d'actuació en cas d'incompliment de la norma.

Propostes d'actuació a l'entorn

- Promoure actuacions de sensibilització que es produeixen fora de l'espai del centre.
- Treballar conjuntament amb els agents ciutadans de l'ordre públic.
- Puntualment, organitzar xerrades i convidar diferents agents de l'entorn a participar en activitats formatives del centre per donar a conèixer normatives d'ús de la via pública.

9. AVALUACIÓ

9. AVALUACIÓ

Objectius Generals	Objectius Específics	Indicadors
1.Elaborar un projecte de convivència global amb la participació de tota la comunitat educativa per tal de gestionar i orientar les actuacions i processos	-Elaborar una estructura organitzativa capaç de donar continuïtat i coherència educativa.	-Incorporació dels objectius i valors convivencials al projecte educatiu i a la resta de documents del centre. -Concreció en el Pla anual de centre d'actuacions que donin resposta als objectius de convivència. -Incorporació de l'ús de les TAC en la comunicació interna i externa del centre.
	-Afavorir la comunicació en el centre educatiu.	- Transmissió de la documentació del centre a la comunitat educativa. -Transmissió dels acords que es prenen en diferents instàncies del centre educatiu: consell escolar, claustre, ... -Existència de canals de comunicació entre: Docent-alumnat L'alumnat Docent-docent Docent-alumnat-família Direcció-equip docent-claustre Direcció-serv.educ.-inspecció Centre educ.-AMPA-entitats -Existència d'eines de comunicació:revistes, web,blog,correu electrònic, tautell , bústia, ... -Existència de comunicació directa i regular amb les famílies.
	-Potenciar una gestió dels recursos, (humans, temps, espais..) orientada a facilitar la convivència i el bon clima del centre.	-Recull de les variables que es tenen en compte a l'hora d'organitzar les aules i els espais, organitzar la docència, distribuir el professorat i el temps escolar. -Existència d'espais de relació informal per als diferents col·lectius del centre. -Existència d'informació de recursos de la zona.
	-Promoure la projecció positiva del centre.	-Estratègies de promoció del centre.
2. Potenciar l'equitat educativa i el respecte a la diversitat de l'alumnat	-Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat educativa en la cultura del centre.	-Actuacions per a l'acollida del nou alumnat en el centre: -Estratègies didàctiques per atendre l'alumnat nouvingut -Actuacions específiques per al procés d'acollida de la resta de la comunitat educativa, a l'inici com al llarg del curs
	-Establir normes de consens que potenciïn la diversitat, sempre i quan no s'atempti contra els drets fonamentals	-Concreció de normes -Inclusió en el Reglament de Règim Interior dels principis de la diversitat i dels límits de la

	de les persones i els principis bàsics de l'organització escolar.	tolerància en el marc dels drets fonamentals de les persones
	-Establir accions a favor de les diferents cultures existents al centre.	-Activitats que ajudin al coneixement, al respecte i la valoració de la cultura de tot l'alumnat. -Protocols d'actuacions que facilitin la convivència de les diferents realitats culturals, generant una interacció respectuosa i enriquidora amb tota la comunitat educativa.
	-Garantir l'escolarització de tothom i la reincorporació de l'alumnat absentista.	-Estudis valoratius sobre faltes d'assistència.
	-Garantir la inclusió de les famílies i l'entorn.	-Existència d'actuacions per a la transició entre les diferents etapes educatives, fent especial atenció a l'alumnat NEE. -Existència d'orientacions explícites a les famílies als començaments i finals d'etapes. -Disposar d'un protocol de comunicació directe amb les famílies. -Relacions específiques d'activitats de suport de les famílies o altres agents de l'entorn en l'aula.
3. Ajudar a cada alumne/a a relacionar-se amb ell mateix, amb els altres i amb el món	-Potenciar les competències personals relacionades amb l'aprendre a pensar, a gestionar les emocions i a assumir valors	-Accions per a desenvolupar l'autonomia i la seguretat emocional de l'alumnat -Accions per desenvolupar la construcció sobre l'aprendre a pensar, raonar i prendre decisions -Concreció de continguts d'educació en valors a les diferents àrees curriculars -Activitats i esdeveniments que afavoreixen la creació de lligams afectius entre els membres de tota la comunitat educativa -Existència d'accions, d'objectius, activitats i metodologies que promoguin el creixement personal (autoestima, confiança...)
	-Potenciar la competència en comunicació lingüística de l'alumnat	-Concreció del treball de la llengua oral i del mètode comunicatiu a totes les àrees del currículum -Existència de models de diferents registres comunicatius que orientin l'alumnat en diferents situacions comunicatives -Programació d'activitats que permetin: -Argumentar opinions -Expressar pensaments i vivències -Reconèixer diferents cultures i llengües -Interactuar i dialogar amb persones d'altres cultures

4- Fomentar la cultura de mediació com a eina bàsica en la gestió del conflicte	-Sensibilitzar la comunitat educativa perquè adquireixi l'hàbit del diàleg i posi en pràctica la mediació	-Ús de la mediació i del diàleg a l'aula -Participació dels agents de la comunitat educativa en el procés d'establiment de normes de convivència -Formació de l'alumnat i del professorat per afrontar autònomament els conflictes personals i col·lectius: -Existència de l'alumnat, professorat, pares i mares mediadors -Participació dels diferents agents de la comunitat educativa en la comissió de mediació del centre
5-Garantir l'aplicació ferma i flexible de les normes bàsiques	-Garantir l'assistència real a classe de tot l'alumnat	-Existència d'un protocol de recull de l'assistència diària de l'alumnat i registre setmanal per tal de permetre la intervenció immediata en els casos d'absentisme -Dades quantitatives i qualitatives de seguiment individualitzat de l'alumnat -Existència de protocol d'actuacions
	-Concretar en el Reglament de règim interior l'aplicació immediata del règim disciplinari previst al Decret de drets i deures de l'alumnat no universitari (DOGC 6 de juliol de 2006)	-Concreció en el RRI del centre del procés sancionador establert en el decret mitjançant un protocol d'actuacions fix. -Estratègies de difusió a tots els membres de la comunitat educativa dels drets i deures de l'alumnat i del protocol marc d'actuació. -Estratègies de detecció de conflictes greus. -Existència de mesures per garantir la seguretat de les persones i les instal·lacions del centre.
6- Promoure la implicació i el compromís de tots els agents educatius en la millora de la convivència en el centre i l'entorn	- Desenvolupar les competències personals i socials mitjançant l'educació en la participació i la ciutadania.	-Actuacions que potencien la corresponsabilitat de l'alumnat en la gestió de la seva aula i la participació en el centre i l'entorn. -Actuacions que desenvolupin de manera pràctica el currículum de ciutadania.
7- Fomentar una cultura de la pau i la no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.	-Aconseguir un clima de centre que promogui les relacions harmòniques entre tota la comunitat educativa.	-Projectes compartits

PladeGirona.PladeGirona.Plade
Girona.PladeGirona.PladeGiron
a.PladeGirona.PladeGirona.Plad
eGirona.PladeGirona.PladeGiro
na.PladeGirona.PladeGirona.Pla
deGirona.PladeGirona.PladeGir
ona.PladeGirona.PladeGirona.Pl
adeGirona.PladeGirona.PladeGi
rona.PladeGirona.PladeGirona.P
ladeGirona.P
rona.PladeGi
ladeGirona.P
rona.PladeGirona.PladeGirona.

10. MARC NORMATIU

10. MARC NORMATIU

La necessitat de treballar el Projecte de Convivència queda recollit a través de la següent normativa:

- Llei Orgànica 2/2006 d'Educació, de 3 de maig (BOE n. 106 de 4/5/2006)
- Decret 276/2006 de drets i deures de l'alumnat, de 4 de juliol
- Instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres per al curs 2009-2010
- Llei Orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere
- Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista.
- Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya.
- Estatut d'Autonomia de Catalunya 2006
- Llei 1/1998, de 7 de gener, de Política Lingüística
- Decret 142/2007, de 26 de juny, sobre l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària
- Llei 27/2005, de 30 de novembre, de foment de l'educació i la cultura de la pau
- Llei 21/2003, de 4 de juliol, de foment de la pau
- Declaració Universal dels Drets Humans (1948) (art. 1,2,26)
- Declaració de les Nacions Unides
- Llei d' Integració del Minusvàlid (LISMI, 1982)
- Convenció sobre els Drets de l'Infant (1989)
- Conferència Mundial sobre les Necessitats Educatives Especials
- Currículum educació primària
- Constitució espanyola
- Parlament europeu
- Decret 143/2007, de 26 de juny, sobre l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria
- Llei catalana 8/1995, de 27 de juliol, d'atenció i protecció dels infants i els adolescents i de modificació de la Llei 27/1991, de 30 de desembre
- Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil
- Projecte de Llei d'Educació de Catalunya
- Pacte Nacional per l'Educació (març del 2006)
- Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors (BOE de 13 de gener)
- Decret 197/1987, de 19 de maig regula el dret d'associació de l'alumnat
- Decret 317/2004, de 22 de juny pel qual es regulen la constitució i la composició del consell escolar, la selecció del director o de la directora i el nomenament i el cessament dels òrgans de govern dels centres docents públics
- Decret 198/1996, de 12 de juny (DOGC n. 2218, de 14/6/1996)